

Sundbyberg, 2021-04-28

Vår referens
Mia Ahlgren

Mottagare:
kristina.lemon@regeringskansliet.se

Funktionsrätt Sverige synpunkter till 2020 års valutredning Ju 2020:08

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 46 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Bakgrund

2020 års valutredningen har bjudit in Funktionsrätt Sverige och medlemsförbund till en dialog om förutsättningarna för att alla väljare ska ges så jämbördiga förutsättningar som möjligt för att kunna utnyttja sin rösträtt. I uppdraget ingår bland annat att lämna förslag till åtgärder som kan förbättra möjligheten för väljargrupper som av skilda anledningar kan ha svårigheter att utnyttja sin rösträtt.

Funktionsrätt Sverige välkomnar inbjudan från den parlamentariska kommittén och har förmedlat den till samtliga medlemsförbund för att ge möjlighet till många olika röster att höras i detta viktiga uppdrag.

Tidigare inspel om demokrati och valdeltagande

Vi har medverkat aktivt i tidigare utredningar, se till exempel vårt [remissvar på Låt fler forma framtiden](#), SOU2016:5. Många bra och konkreta förslag lämnades också från förbund i den [workshop som Myndigheten för delaktighet anordnade i samband med ett regeringsuppdrag](#) om just valfrågor, men de konkreta förslagen dokumenterades aldrig, enligt muntligt besked från myndigheten ett misstag från den konsult som anlits. Ett förslag rörde partisymboler, där en ändring har skett men oklart om resultat utvärderats.

Funktionsrätt Sverige samordnade 2019 arbetet med att granska hur Sverige lever upp till Funktionsrättskonventionen. Redan när konventionen togs fram var rättighetsbärarna med, så aktiv involvering i beslut och övervakning är en central del i genomförandet. I arbetet med granskningen medverkade många av civilsamhällets

organisationer. **Artikel 29 om politisk delaktighet** lockade bland andra LSU, som samlar ungdomsorganisationer. Se resultatet i [rapporten Respekt för rättigheter](#). EU:s funktionsrättsstrategi innehåller prioritering av arbetet med ökad politisk delaktighet och val.

Många av oss i funktionsrättsrörelsen har bidragit med inspel till olika projekt för att öka valdeltagande. När det gäller information inför valen så har vi betonat vikten av tillgänglig information och kommunikation innan själva valdagen. [Nätverket Unga För Tillgänglighet](#), NUFT – som fortfarande finns kvar som nätverk och består av flera ungdomsförbund – engagerade sig ideellt i att [granska vallokaler 2010](#) och tog fram egna frågeställningar i en process med förbunden själva samt digitala verktyg för att granska tillgängligheten. [Myndigheten för delaktighet har gjort stickprov i senaste valet 2018](#) men vi känner inte till vilka effekter det har fått på sikt.

Det har funnits bra projekt som har arbetat med att [öka tillgängligheten till partiernas webbplatser](#) där man även testat tillsammans med olika grupper där valdeltagandet är lågt. Flera förbund har varit involverade i projekt om begriplig kommunikation och tagit fram utbildning om [lättläst för politiker](#). Det finns också bredare stöd om [begriplig text](#) framtaget av Dyslexiförbundet med flera.

Förslag för att öka tillgängligheten till information och kommunikation samt till vallokaler (från tidigare år)

Koppla krav på tillgänglighet till partistödet för att det ska integreras i de politiska partierna och inte bara bli tillfälliga insatser.

Bättre och standardiserad utbildning för röstmottagare. Förbund som har lyft för att säkerställa att den som behöver stöd får det på rätt sätt.

Förbättra och kvalitetssäkra processen för att anmäla hinder vid röstmottagning och tillse att klagomål följs upp och åtgärdas. Detta skulle ge mervärden för åtaganden om lokal tillgänglighet och bidra till lärdomar inför nästa val.

Vänliga hälsningar

Marie Sten

Marie Sten

Första vice ordförande, Funktionsrätt Sverige